

כירה פרק שלישי שבת

לח.

עין משפט נר מצוה

א ו מיי (פ"ג מהל' שבת הלכות ד' פ"ג הל' כג) פטנ לאון טור ושי' פ"ג מיינו שיש שפי' פ"ג ח ב ג מיי פ"ג מהל' שבת הלכות ט פטנ לאון טה טושי' פ"ג מיינו רגט ספי' פ"ג:

לעזי רשי"י

קודמיה"ש. פירות העוזר (שיח' ברי).

מוסף תוספות

א. בבשיל ולא בשיל. מוס' הל'ש"ס. ב. להניח. מוס' הל'ש"ס. ג. אפי' לצורך מחר. מוס' הל'ש"ס. ד. בתחילה. מוס' הל'ש"ס. ה. דאמר. מוס' הל'ש"ס. ו. והחזיקו כל ברוכין. מוס' הל'ש"ס. ז. וינישו לי' הדריה לדעיל מירי דבשיל כמאכל ב"ד, והא דבא דבשיל כ"צ דקתני בהדיא, א"כ משום דרשת המין ותבשיל כ"צ נמי משמע. מוס' הל'ש"ס. ח. דלאו ראי' הוא. מוס' הל'ש"ס. ט. מה הן משהין. מוס' הל'ש"ס. י. א"כ דרשות משהין דבר אסור להשתות ע"ג שאינה גרופה. מוס' הל'ש"ס. יא. ואחא קא משני ית' לכתחילה הא דיעבד, דבשיל משהין. מוס' הל'ש"ס. יב. מקומותיו של חמין, ואח"כ דרוקא הכא דלא בשיל כ"צ דאסור להחזיר, בשיל וסבד דמחזיקין אפי' בשבת, ולמא הוהו קומקום של חמין, הוהו כ"צ הוה. מוס' הל'ש"ס. יג. וינישו לי' ותיקשי לן חמין אחמין, יעני' ב"ד. במירי. כשיל. יד. וברכין אסור. נמי מחרצא הא דקשיא מירי מאיר אדר' מאיר בחמין. מוס' הל'ש"ס. טו. דר' מאיר, דבשני. מוס' הל'ש"ס. יו. ובהוהו שניא דהא בגרופה ובר' לא מחרצי' דהא אכתי קשה. מוס' הל'ש"ס. יז. מפני שמצטמק ור"ל, כעני' פ"ג. ופירוקי דעבדו התלמוד הא לר"מ ור' יהודה היינו לר"מ קושיא דבשיל, וכן תיקשי לן מחמין ומירי מפניו פירוקי אהרוד ולא תיקשי לן מירי. כעני' פ"ג. ואפי' בשבת, וכ"כ בעבור ומשהו. כשיל. כא. ודן במירי מביעא ילי וכו' הא באה פליגי ר"מ ור' יהודה במצטמק ור"ל אי אסיר במירי אי שרי. מוס' הל'ש"ס. כב. דאמר מצטמק ור"ל אסור. מוס' הל'ש"ס. כג. מביעא ילי. מוס' הל'ש"ס. כד. דאירי בי ר"מ. מוס' הל'ש"ס. כה. וא"ת, הויכח מיתריא ליתן לצפורי והוא שמפורש בבבא מוליקין (דף ג' ע"ג) יוסי ששתק יגלה לצפורי.

שכח קדרה על גבי כירה ובישלה בשבת מהו. אע"ג דקיי"ל כחנינא^א הכא זעני דלגא זשיל כמאכל זן דרוסאי דמודה זיה חנינא אי נמי זעני אפי' זקידרא חיימא והא דשרינן זפ"ק (דף י"ד וס') קידרה חיימא היינו דוקא^ב זמנור שחומו רב דלגא חומי ומצטל עד למחר אלז כירה זשליט זיה אוראי אסור דאיכא למיחש שמא יחתה: **אבל האי דנמי קעביד מעשה במזיד נמי יאכל.** תימה דהא אמר זפ"ק (ס'ז) לא תמנלא אשה קדרה עסקיות כו' ואם נתנה למזלזא שבת אסורין זכדי שיעשו וי"ל דלגלו הכי פריך שפיר מזכרייתא דמיימתי:

בשלמא ארב נחמן בר יצחק כאן קודם גזירה ב'. תימה לר"י (ט) לימא תרווייהו קודם גזירה והא דשרי זכרייתא שוגג היינו זכשיל^א כמאכל זן דרוסאי ורב נחמן^א איירי דלגא זשיל כמאכל זן דרוסאי כדפי' ומירן ר"ת זשיטה זשצת משמע שלא הייתה קודם לכן כלל זכשילת ולא זעני למימר נמי דרב נחמן סבר כו' יהודה דלסק דזשיל אפי' זישל כל זכרו וכו' לא זישל משום דלימא^א ר' יהודה לא איירי אלא זשיל דמזיד אלז זשוגג מודה לר"מ דשרי אפי' לא זישל כל זכרו:

קשיא דר' מאיר אדר' מאיר. כאן משמע דסתם חמין ומצטלי הוי נמי מצושל כל זכרו^א דאי לאו הכי לא הוה פסין מירי^א ורשז"א אומר^א דאפי' אי סתם חמין ומצטלי הוי זלל זשיל כל זכרו ספי' שפיר דהא זכנינה גרופה משמע זכרייתא דלעיל דאין משהין כלל אפי' זישל כל זכרו דאי הוה שרי זישל כל זכרו הי' לפרש מה הן משהין זכנינה גרופה דמפרש^ט אגרופה^ט והכא שרי ר"מ זישל כל זכרו אפי' זכנינה גרופה^א מ"מ נראה דסתם חמין ומצטלי הוי נמי זכשיל כל זכרו דמפשיטא ליה לתלמודא דמאן דלסק להחזיר אסק אפי' זישל כל זכרו כדמוכח גבי ופק ר' אושעיל סבר כו'^א:

הא לכתחלה הא דיעבד. לא סגי זכאי סיניא^א דהא לעיל שרי ר' מאיר סתם חמין דהויא אפי' לא הומונו כל זכרן אפי' לכתחלה והכא אסק^א חמין שלא הומונו כל זכרן אפי' דיעבד אלז זכרין לשנויי דמשני אקשיל דר' יהודה אדר' יהודה הא זכרופה וקטומה ור"ל אסור. מוס' הל'ש"ס. כב. דאמר מצטמק ור"ל אסור. מוס' הל'ש"ס. כג. מביעא ילי. מוס' הל'ש"ס. כד. דאירי בי ר"מ. מוס' הל'ש"ס. כה. וא"ת, הויכח מיתריא ליתן לצפורי והוא שמפורש בבבא מוליקין (דף ג' ע"ג) יוסי ששתק יגלה לצפורי.

עבר ושהה מאי. דלגא זשיל כמאכל זן דרוסאי ליתא לאוקמי דהא זכר פטק לעיל לאיסורא כרז נחמן זר יתק^ב ונראה לר"י דמזכיה ליה זכשיל זשוגג^א ואלעזי דר' יהודה^ב אע"ג הלכה כר' יהודה^ב אי אסק מנצטמק ויפה לו דוקא זכמוי^ב או דלילנא אפי' זשוגג ומיימתי ראייה ממעשה דר' יוסי דלסק^ב ומשמע ליה דאפי' זשוגג היה מדקאמר ושתהו ולא קאמר ושיהו ומייהו לשון עבר ושהה משמע זכמוי כמו עברה ולשה דפסחים (דף מג.) ואומר רשז"א דקודם גזירה זעו דלחר גזירה פשיטא דלסקור זשוגג כמו מזיד: **לא עשבת הבאה.** כולה סוגיא זכשנינה גרופה דזכרייתא לעיל והיינו כרז דלסק לעיל מנצטמק ויפה לו: אפילו

שכה קדרה. אליבא מאן דלסק: **המצטל זשצת.** משנה היא: ולא שאל. אבל האי דשכח קדרה לא שאל זין שוגג למזיד והכי דרש להו סתמא ולא פירש אי אשוגג מדמה לה ומותר לאכולה אי אמזיד מדמה לה ואסור: **זמוי נמי.** אם השהה על גבי כירה מצטמק יוס יאכל: דלא

אמי לאיערומי. ולעשות מזיד ולומר שוגג הייתי דלא נחשדו ישראל על השבטות: **דאפי לאיערומי.** דליסקור דרבנן הוא וקולא ליה ואמי לשהוי מזיד ויאמר שכחתי: **מייסיי שכה קדרה כו' זשוגג.** כגון האי דשכח יאכל זשצת: **זמוי.** דלא שכה אלז הניח לא יאכל: **זכר ערוף.** דגלי דעמייה ללא לאורחים קצעי לה: **וגל המצטמק ויפה לו.** כלומר וכן כל שאר המצטמק ויפה להם אסור לאכולן אם השתן מזיד: **קטיי מיהס.** זשלל זישל כל זכרו דיש חילוק זין שוגג למזיד זכשהה. קשיא זין לרצה ורב יוסף דשרי מזיד זין לרב נחמן דלסק שוגג: **זשמלא לרב נחמן.** מלי לתרוי כי תניא הויא דשוגג יאכל לפני גזירה דלמירין לקמן דגזרו על השוכחין וכי זיתמיר דר' חייא זר אצא דתריננא אלעזיה דשוגג אסור ללחר גזירה: **אלז דרצה ורב יוסף.** דלמירי אליבא דר' חייא זר אצא להמירא אף זכמוי: **אי קודם גזירה.** דלמיר דר' חייא: **קשיא מיהס מזיד.** דהכא תניא זכמוי לא יאכל: **ואי ללחר גזירה קשיא נמי שוגג.** דאפי' שוגג הי' למיסק דאילו מתני' קודם גזירה נענית: **המצטל זשצת.** זכדיי דליכא חיובא דלוריימא: **וה"ה לשוכח.** דהמשהה נמי מצטמק יוס אם שכה זשוגג יאכל ואם זכמוי השהה לא יאכל כאליו זשלה זכדיי זשצת: **קשיא דר' מאיר אדר' מאיר.** דמניא לעיל זכריש פירוקי (ג'.) לר' מאיר אליבא דז"ה חמין אלז כל זכשיל והכא שרי חמין ומצטלי זשזשל כל זכרו: **וקשיא דר' יהודה אדר' יהודה.** דהסת' א"ר יהודה חמין ומצטלי והכא אסק מצטלי זשזשל כל זכרו: **הא לכתחלה.** משנה קמיימא לשהות לכתחלה קמיירי והן זכההה זכר קאלמר דמותר לאכולה: **כאן גרופה וקטומה.** הייא דלעיל איירי זכרופה וקטומה דקמני זיה משהין על גבי גרופה וקטומה ואין משהין על שאינה גרופה ומה הן משהין על הגרופה שהתירו לשהות ר"מ אומר כו' הלכך אפי' לכתחלה שרי ר' יהודה והכא כשאינה גרופה הלכך דיעבד אסק: **זכר ושהה זמוי מאי.** מותר לאכולה או לא: **חמין לא אסק.** דמנצטמק ויפה לו: **מאי לאו לאושו זשצת.** אסקן עליהן זכשנינה: **לא זשצת זכשנינה.** אסק להן עכשיו שלא לעשות כן זשצת זכשנינה אלז זכשנינה שרי: **מכלל דזכריש מוזמקות כו' זעורדין.** זשזשטמקו עד שזעשו דקות זעורדין קורמ"ש זכש"ו. ומדלמר ואלכלו הרצה מכלל דיפה להן: מחזירין

זשוגג ומיימתי ראייה ממעשה דר' יוסי דלסק^ב ומשמע ליה דאפי' זשוגג היה מדקאמר ושתהו ולא קאמר ושיהו ומייהו לשון עבר ושהה משמע זכמוי כמו עברה ולשה דפסחים (דף מג.) ואומר רשז"א דקודם גזירה זעו דלחר גזירה פשיטא דלסקור זשוגג כמו מזיד: **לא עשבת הבאה. כולה סוגיא זכשנינה גרופה דזכרייתא לעיל והיינו כרז דלסק לעיל מנצטמק ויפה לו: אפילו**

זשוגג ומיימתי ראייה ממעשה דר' יוסי דלסק^ב ומשמע ליה דאפי' זשוגג היה מדקאמר ושתהו ולא קאמר ושיהו ומייהו לשון עבר ושהה משמע זכמוי כמו עברה ולשה דפסחים (דף מג.) ואומר רשז"א דקודם גזירה זעו דלחר גזירה פשיטא דלסקור זשוגג כמו מזיד: **לא עשבת הבאה.** כולה סוגיא זכשנינה גרופה דזכרייתא לעיל והיינו כרז דלסק לעיל מנצטמק ויפה לו: אפילו

(א) מוספתא פ"ג ז"ק ע"א. חולין טו. גיטין כ"ג ז"ק ע"א. (ב) (ג) ע"ג מוספתא פ"ג טו: ד"ה למר רבנא, (ד) מוספתא פ"ג ז"ק ע"א. (ה) ופ"ג שמעתיך אומר חסידים קטנים ומוסקין אומר עד שנתק במתק או בטיטני של זמן שמנצטמק יולא שמינו ומתערב עם הבישול. ערוף לתמוזא ולא נראה לתקן כיון דר"מ אסק אפי' זשזשיל.

מוסף רשי"י

זשוגג יאכל. רש"י הוא עלמו ואפילו כו' כיוס (ב"ק ג'.) וחולין טו. ובש"י ז"ק ע"א. (ג) ואין לזכר להמקין עד דלסק זכדי שיעשה, דהא דלמירין זעלמא לערב זכדי שיעשה, ית ליה לר' מאיר אלז היכא דעבד זשזשיל אקסורא ונכח דלחלא מיהס דלא נעמייה הלא מלמירא, אלז זכשוגג לא (חולין טו.) במזיד לא יאכל. כו' כיוס עד ששמק, וכדי שיעשה, והוא אלא ללחמייה, דלסקור למיליה כו' זכרו, דעמייה משום דלא מיימתי העלמא מלמירא הוא וכו' שיה לאורחא זכדי שיעשה אל מני ליה הלא מיהס, ואידי דמני שיה מלמירא דלשטעין כותלה להמירא, מני נמי כוסא זכרייה (חולין טו.) ובש"י ז"ק ע"א. או לא יאכל הוא לעולם אלז לחמיש זשזשיל אלכלים (כתובות טו.)

רבינו חננאל

הא דבעי מר' חייא בר אבא ובישלה בשבת, ודרש כירה המבשל בשבת זשוגג יאכל במזיד לא יאכל ולא שאל כלומר במבשל יש להחריש בין שוגג למזיד האביד בשוכח השוגג המבשל שרין. ובה רוב יוסף אמר שוכח בין שוגג ובין מזיד מותר לא קנסו רבנן אפילו במזיד, רב נחמן בר יצחק אמר שניאן אסורין וקשיא כותיה, ואובחינא עליה שוכח קדרה על גבי כירה ובישלה בשבת זשוגג יאכל במזיד לא יאכל כו', ועלתה לרבה רוב יוסף בקשיא. ואקשנין הכא א"ר מאיר חמין דהוחמו לזי זכרין ותבשיל שבישיל כל זכרו בין זשוגג בין במזיד מותר, ובתחילה הופך אמר מר, הן חמין, ב"ש"א ולא כלום וכו', וב"ה חמין אבל לא תבשיל קשיא, דר' מאיר אדר' מאיר. ושנינן לא קשיא הא דקתני חמין אכל בתבשיל לכתחילה. ורבי יהודה אדרבי יהודה לא קשיא, תבשיל וקתני ורבי יהודה הכא תבשיל שבישיל כל זכרו אסור כירה שאינה גרופה ולא קטומה ולפיכך אסור, והאי דקתני חמין משק ע"ג כירה לביה חמין ותבשיל בגרופה וקטומה, וביין שנתקשה רבה רוב יוסף, נתקיימו דברי רב נחמן בר יצחק וק"ל כותיה, כל השוכח קדרה ובישלה קודם גזירה היה שרי ובחזר גזירה קנסו רבנן אפילו שוגג, ומאי גזירה דבתחלה היו אומרים המבשל בשבת זשוגג יאכל במזיד לא יאכל וה"ה לזכרו, ומשרבו משהי קדרה במזיד ואומרים שוכחין היינו, גזרו אף על השוכח. ובין דלסק דמצטמק ויפה לו אסור, איבעיא אי עבר ושהה מהא דתניא דאסור רבי יוסי בצפורי ביצים מצומקות שנשתהו על גבי כירה, (שמא) [ש"מ] עבר ושהה קנסו רבנן. ודחיינן לא אהו לעשות כן אלא לשבת הבאה. וכן סוגיא מוזמקות. אוקימנא הא דקתני מחזירין בשבת הוא ואפילו כמה פעמים ודוקא בכירה גרופה וקטומה. והני מילי שלא הניחם ע"ג קרקע כלל אלא מוזיקם בירו ודעונו עליהם

זשוגג ומיימתי ראייה ממעשה דר' יוסי דלסק^ב ומשמע ליה דאפי' זשוגג היה מדקאמר ושתהו ולא קאמר ושיהו ומייהו לשון עבר ושהה משמע זכמוי כמו עברה ולשה דפסחים (דף מג.) ואומר רשז"א דקודם גזירה זעו דלחר גזירה פשיטא דלסקור זשוגג כמו מזיד: **לא עשבת הבאה.** כולה סוגיא זכשנינה גרופה דזכרייתא לעיל והיינו כרז דלסק לעיל מנצטמק ויפה לו: אפילו